

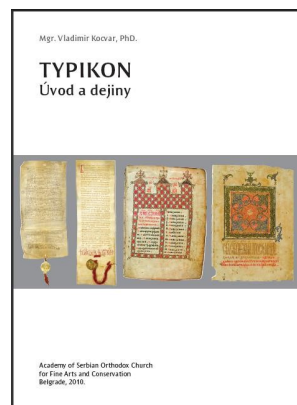
TYPIKON : ÚVOD A DEJINY

/Kocvár Vladimír, Beograd 2010, 69 s., ISBN 978-86-86805-33-1/

(recenzia)

Vasyľ KUZMYK, lecturer, Orthodox Theological Faculty, University of Presov in Presov, Masarykova 15, 081 01 Presov, Slovakia, kuzmyk@unipo.sk, 00421517724729

Autorom novej publikácie s názvom *Typikon: úvod a dejiny* je Mgr. Vladimír Kocvár, PhD., pravoslávny teológ, prednášajúci na Pravoslávnej bohosloveckej fakulte Prešovskej univerzity v Prešove. Autor niekoľko rokov pôsobí na Katedre praktického bohoslovía ako vyučujúci predmetov zameraných na oblasť cirkevno-slovanského jazyka a typikonu. Táto skutočnosť pozitívne ovplyvnila obsah danej monografie, kde je možné sledovať hlboké poznatky a bohatú reflexiu autora v danej oblasti.

Monografia je venovaná liturgicko-praktickej oblasti života Cirkvi s dôrazom na históriu vývoja poriadkov bohoslužieb od počiatku kresťanstva až dodnes. Daná publikácia je aktuálna, pretože je vlastne prierezom problematiky určitých zmien v bohoslužbách v dejinách Cirkvi, preberanej predovšetkým na akademickej pôde. Je primárne určená pre študentov Pravoslávnej bohosloveckej fakulty Prešovskej univerzity v Prešove, ale zároveň je vhodná pre odborníkov z oblasti humanitných vied.

Hlavnou témou monografie je náčrt dejín typikonu, kde sa autor pokúša analyzovať vybrané druhy typikonov, vrátane typikonu, ktorý je používaný v našej miestnej Pravoslávnej cirkvi v Českých krajinách a na Slovensku. Kniha je systematicky rozdelená do niekoľkých kapitol, v ktorých sa autor venuje etymológii pojmu „typikon“ a periodizácii typikonov. Načrtáva tiež počiatky poriadku bohoslužieb v Novom Zákone a v prvotnej Cirkvi a poukazuje na možný vplyv mníšstva na formovanie bohoslužieb a typikonov, obzvlášť v období byzantskej Cirkvi. Osobitnú pozornosť autor venuje hlavným druhom typikonov, ale aj samotnej systematizácii typikonu. Hodnotnou časťou publikácie je náčrt dejín typikonu v gréckych a slovanských miestnych cirkvách a taktiež návrh autora, tykajúci sa úpravy typikonu používaného na území našej miestnej Cirkvi. Tento návrh sa javí výsledkom výskumu danej

problematiky autora a môže byť nápomocný v riešení niektorých otázok týkajúcich sa liturgicko-praktického života cirkevného spoločenstva.

Monografia je v podstate budovaná na základe bohoslužieb používaných dnes v tradícii pravoslávnej Cirkvi v konfrontácii s bohoslužbami v minulosti a je nápomocná pri lepšie pochopenie poriadku a obsahu bohoslužieb. Táto skutočnosť svedčí o hlbokých historicko-teologických a liturgicko-praktických vedomostiach autora k danej problematike. Oceňujeme skutočnosť, že autor napísal zrejme ojedinelú monografiu v oblasti tejto problematiky na Slovensku.